

Rezultati istraživanja sprovedenog u sklopu projekta Folklor - riznica tradicije i kulture

Osnovni podaci:

Uzorak istraživanja uključio je članove iz različitih starosnih grupa, polova i geografskih lokacija (Podgorica, Bar, Nikšić, Plav, Gusinje, Pljevlja, Kolašin, Cetinje).

Većina učesnika dolazi iz urbanih sredina, dok manji broj pripada ruralnim područjima. Ova demografska raspodjela sugerise da kulturno-umjetnička društva imaju veću prisutnost u gradskim sredinama, dok ruralna područja često nemaju dovoljno podrške za očuvanje folklorne tradicije.

Učešće u kulturno-umjetničkom društvu:

Članovi su u prosjeku aktivni u društvu od nekoliko godina (prosjek 3-5), a nivo angažmana varira od povremenog do stalnog učešća.

Kao glavne motivacije za uključivanje u kulturno-umjetnička društva uključuju:

1. *Očuvanje kulturne tradicije*: Članovi su motivisani željom da sačuvaju i prenesu kulturno nasljeđe na buduće generacije.

2. *Ljubav prema folkloru*: Većina članova ima duboku strast prema narodnim igrama, pjesmama i muzici.

3. *Društveno povezivanje*: Uključenost u društvo pruža priliku za društveno umrežavanje i stvaranje novih prijateljstava

Potrebe i problemi:

Glavne potrebe članova kulturno-umjetničkih društava uključuju:

1. Pобољшanje materijalnih resursa: Članovi su naglasili potrebu za većim finansijskim sredstvima kako bi se osigurali odgovarajući kostimi, instrumenti i drugi materijali. Ovo je posebno važno za održavanje autentičnosti nastupa.

2. Pristup adekvatnim prostorima: Mnoga društva nemaju pristup dovoljno velikim ili funkcionalnim prostorima za probe i nastupe. Neadekvatni prostori otežavaju kvalitetan rad i pripreme.

3. Edukacija i obuka: Članovi su izrazili potrebu za dodatnom obukom i edukacijom, kako u pogledu izvođenja folklornih numera, tako i u vezi sa upravljanjem i organizacijom kulturnih događaja.

Najčešće prepreke sa kojima se članovi suočavaju uključuju:

1. Nedostatak finansijske podrške: Svi učesnici su naglasili da je manjak finansijskih sredstava najveći problem, koji otežava rad i razvoj društava. Ova situacija se odražava na kvalitet nastupa i očuvanje kulturnih resursa.
2. Nedovoljna vidljivost i prepoznatljivost: Mnogi članovi smatraju da njihova društva nisu dovoljno prepoznata u širem kulturnom kontekstu. Ovo smanjuje prilike za nastupe i donošenje dodatne podrške.
3. Problemi sa očuvanjem tradicionalnih nošnji i instrumenata: Održavanje i restauracija tradicionalnih nošnji i instrumenata je izazov. Nedostatak sredstava za očuvanje ovih važnih elemenata kulturnog nasljeđa predstavlja dodatni problem.

Unaprjeđenje statusa - podrška i preporuke

Da bi se poboljšao status kulturno-umjetničkih društava, kao zaključak iz istraživanja predložene su sledeće mjere:

1. Povećanje finansiranja: Preporučuje se povećanje budžeta za kulturno-umjetničke projekte, uključujući direktne subvencije društvima. Ovo bi omogućilo bolju nabavku materijala i organizaciju aktivnosti.
2. Poboljšanje infrastrukture: Potrebno je investirati u prostorne resurse za probe i nastupe, kao i u nabavku potrebne opreme i materijala.
3. Veće uključivanje lokalnih vlasti i zajednica: Lokalna vlast i zajednice treba da prepoznaju značaj kulturno-umjetničkih društava i aktivno učestvuju u njihovom radu kroz podršku i organizaciju događaja.

Preporuke:

Država i lokalne zajednice mogu bolje podržati društva kroz:

1. Direktne subvencije: Povećanje finansijske pomoći za održavanje i razvoj društava, kako bi se obezbedili potrebni resursi.
2. Organizovanje promotivnih događaja: Uključivanje kulturnih društava u veće manifestacije i festivale radi povećanja njihove vidljivosti i prepoznatljivosti.
3. Pružanje stručne pomoći: Pružanje edukativnih i savetodavnih usluga za članove društava, uključujući obuke i radionice koje će unaprediti njihove veštine i znanje.

Očuvanje folklornog nasljeđa

Stanje očuvanja folklornog nasljeđa u Crnoj Gori ocenjuje se kao zadovoljavajuće, ali postoji potreba za daljim unapređenjem.

Preporučene aktivnosti za bolje očuvanje folklornog nasljeđa uključuju:

1. Razvoj programa za obuku mladih: Implementacija programa koji će angažovati mlade i omogućiti im da se upoznaju sa folklornom tradicijom. Ovi programi mogu uključivati i stipendije i takmičenja za mlade talentovane članove.
2. Povećanje saradnje sa kulturnim institucijama: Jačanje veze između kulturnih društava i muzeja, galerija i drugih kulturnih institucija. Saradnja može uključivati zajedničke projekte, izložbe i promotivne aktivnosti.
3. Organizacija više manifestacija: Uvećanje broja manifestacija koje promovišu folklor i omogućavaju publici da se upozna sa kulturnim nasleđem. Organizovanje festivala, smotri i edukativnih događaja može doprinijeti većoj vidljivosti folkloru.

U okviru istraživanja o kulturno-umjetničkim društvima u Crnoj Gori, sprovedeno je ispitivanje učesnika/ca koje se fokusiralo na potrebe, probleme i mogućnosti za unaprjeđenje statusa društava koja se bave folklorom. Istraživanje je obuhvatilo uzorak od 350 članova i članica iz različitih kulturno-umjetničkih društava širom zemlje. Cilj istraživanja bio je prikupiti informacije o trenutnom stanju u sektoru folkloru, identifikovati ključne izazove i predložiti preporuke za očuvanje.

Zaključak

Rezultati istraživanja jasno ukazuju na potrebu za značajnim unapređenjem u sektoru kulturno-umjetničkih društava. Povećanje finansijske podrške, poboljšanje infrastrukture i veće uključivanje lokalnih zajednica ključni su za unapređenje statusa i očuvanje folklornog nasljeđa u Crnoj Gori. Implementacija preporuka iz istraživanja može doprinijeti dugoročnom očuvanju i promociji bogate kulturne baštine zemlje.

Kroz implementaciju predloženih mjera i preporuka, moguće je poboljšati rad kulturno-umjetničkih društava, očuvati i unaprijediti folklornu scenu u Crnoj Gori te osigurati dugoročnu valorizaciju kulturnog naslijeđa.